חלק א': הסבר על מבנה הטיעון

מהו טיעון?

טיעון הוא טקסט שבו הכותב מציג את עמדתו בנושא מסוים ומנסה לשכנע את הקוראים בצדקת עמדתו באמצעות נימוקים והסברים.

המבנה של טקסט טיעון:

1. **הצגת הנושא**
   - פתיחה במילה כללית (לדוגמה: בימינו, לאחרונה, בתקופה האחרונה)
   - הצגת הטקסט או הנושא הנדון
2. **הצגת הדעה**
   - פתיחה במילת דעה (לדעתי, אני סבור/ה, עמדתי בנושא היא)
   - הצגה ברורה של העמדה שלכם בנושא
3. **נימוק ראשון**
   - הצגת נימוק התומך בעמדתכם
   - הסבר הנימוק
   - הדגמה של הנימוק (דוגמה מהחיים, מהמציאות)
4. **נימוק שני**
   - הצגת נימוק נוסף התומך בעמדתכם
   - הסבר הנימוק
   - הדגמה של הנימוק
5. **דעה נגדית והפרכתה** (לא בכל גיל)
   - הצגת דעה מנוגדת אחת לעמדתכם
   - הסבר מדוע דעה זו אינה מדויקת/נכונה
6. **סיום**
   - משפט סיום המתכתב עם העמדה שהצגתם בפתיחה
   - מסקנה או המלצה

מילות קישור שכדאי להשתמש בהן:

- **להוספת רעיון:** בנוסף, יתר על כן, זאת ועוד, כמו כן
- **להבעת סיבה:** מפני ש..., כיוון ש..., משום ש..., הסיבה לכך היא
- **להבעת תוצאה:** לכן, לפיכך, כתוצאה מכך, בעקבות זאת
- **להבעת ניגוד:** אולם, אך, לעומת זאת, מצד שני, בניגוד ל...
- **להבעת דוגמה:** לדוגמה, למשל, כך למשל
- **לסיכום:** לסיכום, לסיום, לבסוף, במילים אחרו

חלק ב': דוגמה לטקסט טיעון מפורט

האם יש להגביל את זמן השימוש במסכים?

הצגת הנושא:
בימינו, השימוש במכשירים אלקטרוניים כמו טלפונים חכמים, מחשבים וטאבלטים הפך לחלק בלתי נפרד מחיי היומיום של ילדים ובני נוער. הדיון על הגבלת זמן המסך עבור ילדים מעסיק הורים, מחנכים ומומחים בתחום.

הצגת הדעה:
לדעתי, חשוב מאוד להגביל את זמן השימוש במסכים אצל ילדים ובני נוער כדי לשמור על התפתחותם התקינה.

נימוק ראשון:
הנימוק הראשון לעמדתי הוא השפעת המסכים על הבריאות הפיזית. שימוש ממושך במסכים עלול לגרום לבעיות ראייה, כאבי ראש, הפרעות שינה וחוסר פעילות גופנית. למשל, מחקרים מראים כי ילדים המבלים יותר משעתיים ביום מול מסכים מפתחים קשיי ריכוז בלימודים וסובלים מעייפות במהלך היום.

נימוק שני:
זאת ועוד, שימוש לא מוגבל במסכים פוגע בכישורים החברתיים של הילדים. כאשר ילדים מבלים זמן רב מול מסכים, הם מפסידים הזדמנויות לפתח יחסים חברתיים בעולם האמיתי. לדוגמה, במקום לשחק עם חברים בחוץ, רבים מהילדים כיום מעדיפים לשחק במשחקי מחשב או לגלוש ברשתות חברתיות, מה שמוביל לבדידות ולקשיים ביצירת קשרים משמעותיים.

דעה נגדית והפרכתה:
יש הטוענים כי הגבלת זמן מסך עלולה לפגוע בכישורים הטכנולוגיים של הילדים ולהכין אותם פחות טוב לעולם הדיגיטלי. אולם, אני סבור/ה שאפשר למצוא איזון נכון. הגבלת זמן מסך אינה משמעותה ביטול מוחלט של השימוש בטכנולוגיה, אלא שימוש מאוזן והגיוני.

סיום:
לסיכום, הגבלת זמן המסך עבור ילדים ובני נוער היא הכרחית לשמירה על בריאותם הפיזית והנפשית ולפיתוח כישורים חברתיים ואישיים. אני ממליץ/ה להורים ולמחנכים לקבוע כללים ברורים לגבי זמן השימוש במסכים ולהציע לילדים חלופות מעניינות ומעשירות לזמן הפנוי שלהם.

חלק ג': מאמרי עמדה לתרגול

מאמר עמדה 1: האם יש לאסור שימוש בטלפונים ניידים בבתי הספר?

בשנים האחרונות, השימוש בטלפונים ניידים הפך לנפוץ מאוד, גם בקרב תלמידים צעירים. בתי ספר רבים נאלצים להתמודד עם השאלה האם לאפשר שימוש בטלפונים ניידים במהלך יום הלימודים או לאסור זאת לחלוטין.

אני סבור כי יש לאסור שימוש בטלפונים ניידים בבתי הספר במהלך שעות הלימודים.

ראשית, הטלפונים הניידים מהווים גורם משמעותי להסחת דעת בכיתה. כאשר תלמידים מקבלים הודעות או התראות במהלך השיעור, הם מתקשים להתרכז בחומר הלימוד ובדברי המורה. למשל, מחקרים מראים כי תלמידים שמשתמשים בטלפון נייד במהלך השיעור מצליחים לזכור פחות מהחומר הנלמד בהשוואה לתלמידים שאינם משתמשים בטלפון.

בנוסף, השימוש בטלפונים ניידים בבית הספר יוצר פערים חברתיים בין תלמידים. לא לכל התלמידים יש טלפון חכם או דגם חדש, וכך נוצר מצב של השוואה חברתית ואפילו בריונות. לדוגמה, תלמידים עם טלפונים פחות חדישים עלולים לסבול מהצקות או להרגיש נחותים ביחס לחבריהם.

יש הטוענים כי טלפונים ניידים יכולים לשמש ככלי לימודי חשוב ולהעשיר את חווית הלמידה. אולם, אני חושב שהחסרונות עולים על היתרונות. בתי ספר יכולים לספק טכנולוגיה לימודית נדרשת כמו מחשבים או טאבלטים בפיקוח המורים, מבלי להזדקק לטלפונים האישיים של התלמידים.

לסיכום, איסור השימוש בטלפונים ניידים בבתי הספר יתרום לשיפור הריכוז והלמידה ויקדם סביבה חברתית בריאה יותר. אני ממליץ לבתי הספר לקבוע מדיניות ברורה האוסרת שימוש בטלפונים במהלך שעות הלימודים ולאפשר שימוש רק במקרי חירום או בהפסקות.

מאמר עמדה 2: האם יש להנהיג יום לימודים קצר יותר?

בתקופה האחרונה מתקיים דיון בנושא אורך יום הלימודים במערכת החינוך בישראל. רבים מתלמידי בתי הספר מתלוננים על עומס ועייפות בשל יום לימודים ארוך.

לדעתי, קיצור יום הלימודים יכול להביא לשיפור משמעותי באיכות הלמידה ובמוטיבציה של התלמידים.

ראשית, מחקרים מראים כי היכולת של בני נוער להתרכז מוגבלת בזמן, ולאחר מספר שעות הריכוז יורד באופן משמעותי. כאשר תלמידים נדרשים ללמוד במשך שבע או שמונה שעות ברציפות, השעות האחרונות הופכות ליעילות פחות. לדוגמה, מורים רבים מעידים כי בשיעורים האחרונים של היום התלמידים עייפים, מתקשים להתרכז ומשתתפים פחות בדיונים בכיתה.

זאת ועוד, יום לימודים קצר יותר יאפשר לתלמידים זמן פנוי להשתתף בפעילויות העשרה, חוגים, פעילות גופנית וזמן איכות עם המשפחה. פעילויות אלו חשובות להתפתחות כישורים חברתיים, יצירתיות ובריאות פיזית ונפשית. למשל, תלמידים רבים נאלצים לוותר על חוגי ספורט או מוזיקה בגלל העומס הלימודי, מה שפוגע בהתפתחותם הכוללת.

יש הטוענים כי קיצור יום הלימודים יפגע ברמת ההישגים ובכמות החומר הנלמד. אולם, אני סבור/ה שהדגש צריך להיות על איכות הלמידה ולא על הכמות. מערכת חינוך יעילה יותר יכולה להקנות את אותו ידע בזמן קצר יותר, תוך שימוש בשיטות הוראה מתקדמות וממוקדות.

לסיכום, קיצור יום הלימודים יוביל לשיפור באיכות הלמידה ובתחושת הרווחה של התלמידים. אני ממליצ/ה למשרד החינוך לבחון מחדש את מבנה יום הלימודים ולהתאים אותו לצרכים ההתפתחותיים של התלמידים.

חלק ד': זיהוי חלקי הטיעון במאמרים

דף 1: זיהוי חלקי הטיעון במאמר העמדה הראשון

מאמר: "האם יש לאסור שימוש בטלפונים ניידים בבתי הספר?"

הוראות: קראו את המאמר בעיון וזהו את חלקי הטיעון השונים. כתבו בתיבות המתאימות את המשפטים מהמאמר שמייצגים כל חלק במבנה הטיעון.

שם הטקסט:

הצגת הנושא (לפתוח במילה כללית):

הצגת דעתי (מילת פתיחה של דעה):

נימוק ראשון:

נימוק שני:

דעה נגדית והפרכתה (טענה נגדית אחת והפרכתה):

סיום (משפט סיום - מתכתב עם הדעה):

דף 2: זיהוי חלקי הטיעון במאמר העמדה השני

מאמר: "האם יש להנהיג יום לימודים קצר יותר?"

הוראות: קראו את המאמר בעיון וזהו את חלקי הטיעון השונים. כתבו בתיבות המתאימות את המשפטים מהמאמר שמייצגים כל חלק במבנה הטיעון.

שם הטקסט:

הצגת הנושא (לפתוח במילה כללית):

הצגת דעתי (מילת פתיחה של דעה):

נימוק ראשון:

נימוק שני:

דעה נגדית והפרכתה (טענה נגדית אחת והפרכתה):

סיום (משפט סיום - מתכתב עם הדעה):

חלק ה': תבנית ריקה לכתיבת טיעון

הוראות: בחרו אחד מהנושאים המוצעים וכתבו טקסט טיעון מלא לפי המבנה הנלמד. השתמשו בתבנית הריקה.

נושא נבחר:

שם הטקסט:

הצגת הנושא (לפתוח במילה כללית):

הצגת דעתי (מילת פתיחה של דעה):

נימוק ראשון:

נימוק שני:

דעה נגדית והפרכתה (טענה נגדית אחת והפרכתה):

סיום (משפט סיום - מתכתב עם הדעה):

מילות קישור ששימשו אותי:

חלק ו': נושאים לכתיבת טיעון

הוראות: בחרו נושא אחד מהרשימה וכתבו טקסט טיעון מלא לפי המבנה שלמדנו:

- הצגת הנושא
- הצגת דעתכם
- נימוק ראשון (כולל הסבר ודוגמה)
- נימוק שני (כולל הסבר ודוגמה)
- דעה נגדית והפרכתה
- סיום (משפט סיכום והמלצה)

זכרו להשתמש במילות קישור מתאימות!

נושאים אפשריים:

1. נושאים הקשורים לבית הספר:

- האם יש להאריך את החופש הגדול?
- האם יש לתת שיעורי בית לתלמידים?
- האם יש לחייב תלמידים ללבוש מדים אחידים בבית הספר?
- האם יש לאפשר לתלמידים לבחור אילו מקצועות ללמוד?
- האם יש לבטל את מבחני המיצ"ב?
- האם יש להנהיג יום לימודים של חמישה ימים בשבוע (במקום שישה)?
- האם יש לאפשר לתלמידים להשתמש במחשבונים במבחני מתמטיקה?
- האם יש להקדים או לדחות את שעת תחילת הלימודים בבתי הספר?
- האם יש להעריך תלמידים באמצעות מבחנים או עבודות?
- האם יש להוסיף שיעורי כישורי חיים לתוכנית הלימודים?

2. נושאים חברתיים וטכנולוגיים:

- האם יש להגביל את השימוש ברשתות חברתיות לבני נוער?
- האם יש לחייב תלמידים להתנדב בקהילה?
- האם יש להגביל את זמן המסך של ילדים ובני נוער?
- האם יש לאסור שימוש בטלפונים ניידים בבתי הספר?
- האם יש לאפשר לתלמידים להשתמש באינטרנט במהלך מבחנים?
- האם יש לאפשר לילדים לשחק במשחקי מחשב אלימים?
- האם יש להוריד את גיל ההצבעה בבחירות ל-16?
- האם יש לחייב תלמידי תיכון לעבוד בחופש הגדול?
- האם יש לאפשר שימוש בבינה מלאכותית (AI) בהכנת עבודות לבית הספר?
- האם יש לעבור ללמידה דיגיטלית מלאה במקום ספרי לימוד?

3. נושאים סביבתיים ואקטואליים:

- האם יש לאסור שימוש בכלים חד-פעמיים בבית הספר?
- האם יש לחייב מיחזור בבתי הספר ובבתים פרטיים?
- האם יש להפחית את השימוש ברכבים פרטיים לטובת תחבורה ציבורית?
- האם יש להפחית אכילת מזון מהחי למען הסביבה?
- האם יש לאסור על מכירת מזון לא בריא בקפיטריות בתי הספר?
- האם יש להוסיף יותר שיעורי חינוך גופני בבתי הספר?
- האם יש לחייב בתי ספר לקיים פעילויות לשמירה על הסביבה?
- האם יש להפחית את כמות האריזות במוצרים שאנחנו קונים?
- האם יש לעודד שימוש באנרגיות מתחדשות?
- האם יש לאסור על שימוש בשקיות פלסטיק?

4. נושאים מעולם הילדים והנוער:

- האם יש לתת לילדים דמי כיס קבועים?
- האם יש לקבוע שעת כיבוי אורות קבועה לילדים?
- האם יש לאפשר לילדים להחליט על סגנון הלבוש שלהם?
- האם יש לתת לבני נוער להחליט על עיצוב החדר שלהם?
- האם ילדים צריכים לעזור בעבודות הבית?
- האם יש לחייב ילדים להשתתף בחוגים?
- האם יש לאפשר לילדים ללכת לבד לבית הספר?
- האם יש להגביל את זמן הבילוי של בני נוער מחוץ לבית בסופי שבוע?
- האם הורים צריכים לעקוב אחרי פעילות ילדיהם ברשת?
- האם יש לתת לילדים ובני נוער אחריות בקבלת החלטות משפחתיות?

טיפים לכתיבה:

- בחרו נושא שמעניין אתכם באמת
- חשבו על נימוקים מגוונים (חברתיים, כלכליים, בריאותיים, רגשיים)
- הביאו דוגמאות מחיי היומיום שלכם או מהמציאות המוכרת לכם
- זכרו להתייחס לדעה הנגדית בצורה מכבדת ועניינית
- השתמשו במילות קישור מגוונות
- הקפידו על מבנה הטיעון שלמדנו
- נסחו את רעיונותיכם בבהירות ובתמציתיות

בהצלחה!